

Uchwała Nr XXV/187/2017
Rady Gminy Olszanica
z dnia 27 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica na lata 2016 – 2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016r., poz. 446 z późn. zm.),

Rada Gminy Olszanica uchwala, co następuje:

§ 1

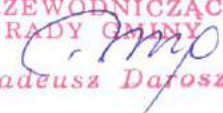
Przyjmuje się do realizacji „ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica na lata 2016 – 2020” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszanica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Tadeusz Darosz

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica

NA LATA 2016 - 2020

OLSZANICA 2016

Kierownictwo projektu:

Podkarpacka Agencja Energetyczna Sp. z o. o.

Współpraca:

Tomasz Lasyk- Inspektor d.s. zamówień, Referat Rozwoju Gospodarczego

Autorzy pragną podziękować za współpracę pracownikom Urzędu Gminy Olszanica, mieszkańcom Gminy oraz wszystkim podmiotom i osobom zaangażowanym w proces tworzenia i konsultacji niniejszego planu.

Spis treści

1. SKRÓTY I DEFINICJE	6
2. STRESZCZENIE	7
3. UWARUNKOWANIA PRAWNE	11
4. CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWE	12
5. STAN OBECNY	13
5.1. Opis ogólny gminy	13
5.2. Demografia	16
5.3. Sytuacja gospodarcza	22
5.4. Budownictwo, mieszkalnictwo, rozwój przestrzenny	24
5.5. Energetyka	26
5.6. Odnawialne źródła energii	34
5.6.1. Energetyka wodna	35
5.6.2. Energia słoneczna	37
5.6.3. Energetyka wiatrowa	39
5.6.4. Biomasa	41
5.6.5. Energetyka geotermalna	45
5.7. Jakość powietrza	46
5.8. Ochrona przyrody	56
5.9. Transport	62
5.10. Gospodarka wodno-ściekowa	63
5.11. Gospodarka odpadami	64
6. IDENTYFIKACJA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	65
6.1. Energetyka	65
6.2. Budownictwo i mieszkalnictwo	65
6.3. Gospodarka wodno-ściekowa	66
7. Aspekty organizacyjne i finansowe	66
7.1. Koordynacja i struktury organizacyjne przeznaczone do realizacji planu	66
7.2. Zasoby ludzkie	67
7.3. Zaangażowane strony - współpraca z interesariuszami	67
7.4. Budżet i przewidziane finansowanie działań	67
7.5. Monitoring, ocena i aktualizacja Planu	69
7.5.1. System monitoringu	70
7.5.2. Raporty	72
7.6. Ocena realizacji	73

7.7.	Środki finansowe na monitoring i ocenę realizacji PGN.....	75
8.	BAZOWA INWENTARYZACJA EMISJI.....	75
8.1.	Metodologia wyliczeń bazowej inwentaryzacji emisji	75
8.2.	Wyniki Bazowej Inwentaryzacji Emisji.....	79
8.3.	Wyjaśnienie kategorii BEI	83
8.4.	Wyznaczenie linii bazowej.....	84
9.	Analiza SWOT uwarunkowań realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej.....	87
10.	Obszary priorytetowe działań	90
10.1.	Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.....	90
10.1.1.	Montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.....	91
10.1.2.	Zastosowanie alternatywnych źródeł zasilania w energię elektryczną i ciepłą obiektów użyteczności publicznej	94
10.2.	Efektywna produkcja i dystrybucja ciepła	95
10.2.1.	Modernizacja, rozbudowa gazowych sieci przesyłowych, dystrybucyjnych	95
10.2.2.	Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na wysokosprawne lub/i niskoemisyjne.....	96
10.3.	Ograniczenie emisji w budynkach	98
10.3.1.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z wymianą lub modernizacją instalacji ciepłej	99
10.3.2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i zastosowanie OZE	100
10.3.3.	Kompleksowe zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej	102
10.3.4.	Wyposażenie obiektów użyteczności publicznej w efektywny energetycznie sprzęt i urządzenia	103
10.4.	Ekologiczne oświetlenie	104
10.4.1.	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	105
10.5.	Niskoemisyjny transport.....	106
10.5.1.	Rozbudowa i przebudowa układu komunikacyjnego gminy celem zmniejszenia uciążliwości dla mieszkańców i ograniczenia emisji.....	107
10.5.2.	Zrównoważona mobilność mieszkańców	108
10.6.	Gospodarka odpadami	109
10.6.1.	Prawidłowa gospodarka odpadami – logistyka i promocja.....	110
10.7.	Gospodarka wodno-ściekowa	110
10.7.1.	Optymalny rozwój infrastruktury wodno – ściekowej	111
10.8.	Gospodarka przestrzenna.....	112
10.8.1.	Niskoemisyjna gospodarka przestrzenna	112
10.9.	Informacja i edukacja	113
10.9.1.	Informacja i promocja działań Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	114

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica

10.9.2.	Szkolenia w zakresie efektywności energetycznej, zmian klimatu i OZE	115
10.9.3.	Akcje informacyjne i promocyjne skierowane do mieszkańców, konferencje, działania promocyjne w ramach realizowanych projektów	116
10.9.4.	Usługi doradcze dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji GHG oraz zastosowania OZE	117
10.9.5.	Edukacja przedsiębiorców poprzez zielone zamówienia publiczne	118
10.10.	Metodologia wyliczeń	119
10.11.	Zestawienie działań Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.....	126
11.	Źródła finansowania	130

1. SKRÓTY I DEFINICJE

BAU	Biznes jak zwykle (Business as usual)
BEI	Bazowa inwentaryzacja emisji (ang. Base Emission Inventory)
CAFE	Dyrektywa Clean Air for Europe
Carpooling	Wspólne dojazdy jednym pojazdem np.: do pracy
CSR	Corporate Social Responsibility – zasady i wytyczne w zakresie działalności zrównoważonego i odpowiedzialnego biznesu
ecodriving	Zasady ekonomicznej jazdy samochodem
GHG	Gazy cieplarniane (ang. Greenhouse Gases)
GUS	Główny Urząd Statystyczny
MEI	Kontrolna inwentaryzacja emisji (ang. Monitoring Emission Inventory)
Mg CO ₂ e	Tony ekwiwalentu dwutlenku węgla
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPRGN	Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
OZE	Odnawialne źródła energii
PDK	Plan działań krótkoterminowych
PGN	Plan gospodarki niskoemisyjnej
POP	Program ochrony powietrza
Porozumienie	Porozumienie między Burmistrzami
P+R	Park & Ride – Parkuj i jedź
PV	Panele fotowoltaiczne (ang. photovoltaics)
SEAP	Plan działań na rzecz zrównoważonego zużycia energii
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
SUKiZP	Studium Uwarunkowań Kierunków i Zagospodarowania Przestrzennego

2. STRESZCZENIE

Przygotowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest wynikiem realizacji istnienia Porozumienia Burmistrzów.

Porozumienie Burmistrzów jest oddolnym ruchem europejskim skupiającym władze lokalne i regionalne, które dobrowolnie zobowiązują się do podniesienia efektywności energetycznej oraz zwiększania wykorzystania odnawialnych źródeł energii na swoim terenie. Celem sygnatariuszy Porozumienia jest wykroczenie poza przyjęty na szczeblu unijnym cel redukcji emisji CO₂ o 20% do 2020 roku.

Aby cel został osiągnięty w przygotowanym dokumencie wyznacza się konkretne działania i projekty niezbędne do jego osiągnięcia. W ramach PGN wykonuje się także bazową inwentaryzację emisji.

Celem dokumentu dla Gminy Olszanica jest określenie wielkości koniecznej do osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych z obszaru Gminy oraz przedstawienie działań, które pozwolą osiągnąć wymaganą wielkość redukcji do 2020 roku.

Poprzez realizację założeń polityki klimatyczno-energetycznej poprzez Gminę Olszanica rozumie się:

- Działania na rzecz efektywności energetycznej, które wynikają z prawa polskiego i europejskiego, a także z rachunku ekonomicznego,
- Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa energetycznego polegające na promowaniu energetyki rozproszonej opartej na odnawialnych źródłach energii, gwarantujące większą stabilność dostaw energii i zmniejszenie podatności Gminy na awarie systemu elektroenergetycznego opartego na dużych źródłach wytwórczych,
- Działania prowadzące do minimalizacji kosztów zakupu energii, które w perspektywie kilkunastu lat będą się zwiększały, co powodowane będzie wyczerpywaniem się surowców nieodnawialnych oraz regulacjami wprowadzanymi przez władze centralne i ogólnoeuropejskie.
- Działania zapewniające konkurencyjność gospodarki i dostosowanie do trendów pojawiających się w gospodarce europejskiej, które związane są z racjonalnym korzystaniem z zasobów energetycznych, zwiększeniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii, energooszczędnością oraz niskoemisyjnością.
- Działania dostosowujące Gminę do skutków zmian klimatu – dzięki korzystaniu ze źródeł lokalnych, decentralizacji źródeł energii oraz racjonalnej gospodarce wodnej Gmina zyska odporność na występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Działania ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej są skoncentrowane na zrównoważonym użytkowaniu energii przez wszystkich jej użytkowników na terenie Gminy. W Planie wyeksponowana została rola władz Gminy Olszanica w ograniczaniu emisji przez bezpośrednie działania inwestycyjne, kreowanie postaw podmiotów prywatnych,

realizowanie wytycznych dyrektyw Unii Europejskiej oraz polskiego prawa w zakresie wiodącej roli sektora publicznego dotyczącej działań na rzecz efektywności energetycznej i emisji gazów cieplarnianych.

Koszty i sposób finansowania działań, które na etapie przygotowania PGN nie miały zaplanowanego budżetu w dokumentach planistycznych, mają określony szacunkowy koszt realizacji, który powinien być zweryfikowany i dopasowany do realnych możliwości Gminy na etapie realizacji działania. Analogicznie należy traktować sposób finansowania działań.

Realizacja PGN podlega Gminie. Zadania wynikające z Planu są przypisane poszczególnym jednostkom podległym Gminie, a także interesariuszom zewnętrznym. Ponieważ Plan jest przekrojowy i obejmuje wiele dziedzin funkcjonowania Gminy konieczna jest jego skuteczna koordynacja oraz monitoring realizacji. Proponuje się, aby koordynację nad realizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica sprawował specjalnie powołany Zespół Koordynujący, w którego skład będą wchodzić pracownicy Wydziałów Urzędu Gminy Olszanica. Zaleca się także ścisłą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi.

PGN jest dokumentem, który powinien ułatwiać pozyskanie środków finansowych w nowej perspektywie finansowej na lata 2014- 2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został opracowany zgodnie z aktualnie dostępnymi informacjami. Wnioski, zadania i ich opis mogą ulec aktualizacji.

Założenia do przygotowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej:

- zakres działań na szczeblu Gminy;
- objęcie całości obszaru geograficznego Gminy
- skoncentrowanie się na działaniach niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby, w tym poprawie efektywności energetycznej, wykorzystaniu OZE, czyli wszystkich działań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w tym pyłów, dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz emisji dwutlenku węgla, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, na których odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń w powietrzu;
- współuczestnictwo podmiotów będących producentami i/lub odbiorcami energii (z wyjątkiem instalacji objętych systemem EU ETS) ze szczególnym uwzględnieniem działań w sektorze publicznym;
- objęcie planem obszarów, w których władze lokalne mają wpływ na zużycie energii w perspektywie długoterminowej (w tym planowanie przestrzenne);
- podjęcie działań mających na celu wspieranie produktów i usług efektywnych energetycznie (np. zamówienia publiczne);
- podjęcie działań mających wpływ na zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii (współpraca z mieszkańcami i zainteresowanymi stronami, działania edukacyjne);

- spójność z nowotworzonymi bądź aktualizowanymi założeniami do planów zaopatrzenia w ciepło, chłód i energię elektryczną bądź paliwa gazowe (lub założeniami do tych planów) i programami ochrony powietrza.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej w hierarchii dokumentów strategicznych

Koncepcja zarządzania rozwojem Polski zakłada usystematyzowanie dokumentów strategicznych w strukturę czteroszczeblową. Szczebel pierwszy obejmuje długookresowe horyzontalne dokumenty strategiczne o co najmniej 15-letniej perspektywie realizacji, np. Długookresowa strategia rozwoju kraju. Na szczeblu drugim opracowywane są horyzontalne strategie średniookresowe o horyzoncie czasowym od 4 do 10 lat, między innymi średniookresowa strategia rozwoju kraju (ŚSRK) i narodowa strategia spójności.

Szczebel trzeci obejmuje inne strategie rozwoju, których horyzont czasowy uzależniony jest od jednostki opracowującej. W przypadku strategii opracowywanych przez administrację rządową szczebla centralnego są to dokumenty o 4-10-letniej perspektywie realizacji, ale nie dłuższej niż perspektywa realizacji aktualnie obowiązującej średniookresowej strategii rozwoju kraju, chyba, że dłuższy horyzont czasowy wynika ze specyfiki rozwojowej w danym obszarze, np. transport, ochrona środowiska, itp. Strategie opracowywane przez jednostki samorządu terytorialnego mogą przyjmować inny horyzont czasowy, niewykraczający poza okres objęty aktualnie obowiązującą ŚSRK. W hierarchii dokumentów strategicznych plany gospodarki niskoemisyjnej znajdują się w obrębie szczebla trzeciego.

Szczebel czwarty obejmuje programy operacyjne i krajowe, których horyzont czasowy wynosi 1 rok-kilka lat, ale nie dłużej niż horyzont ŚSRK lub odpowiedniej strategii rozwoju (Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski, 2009).

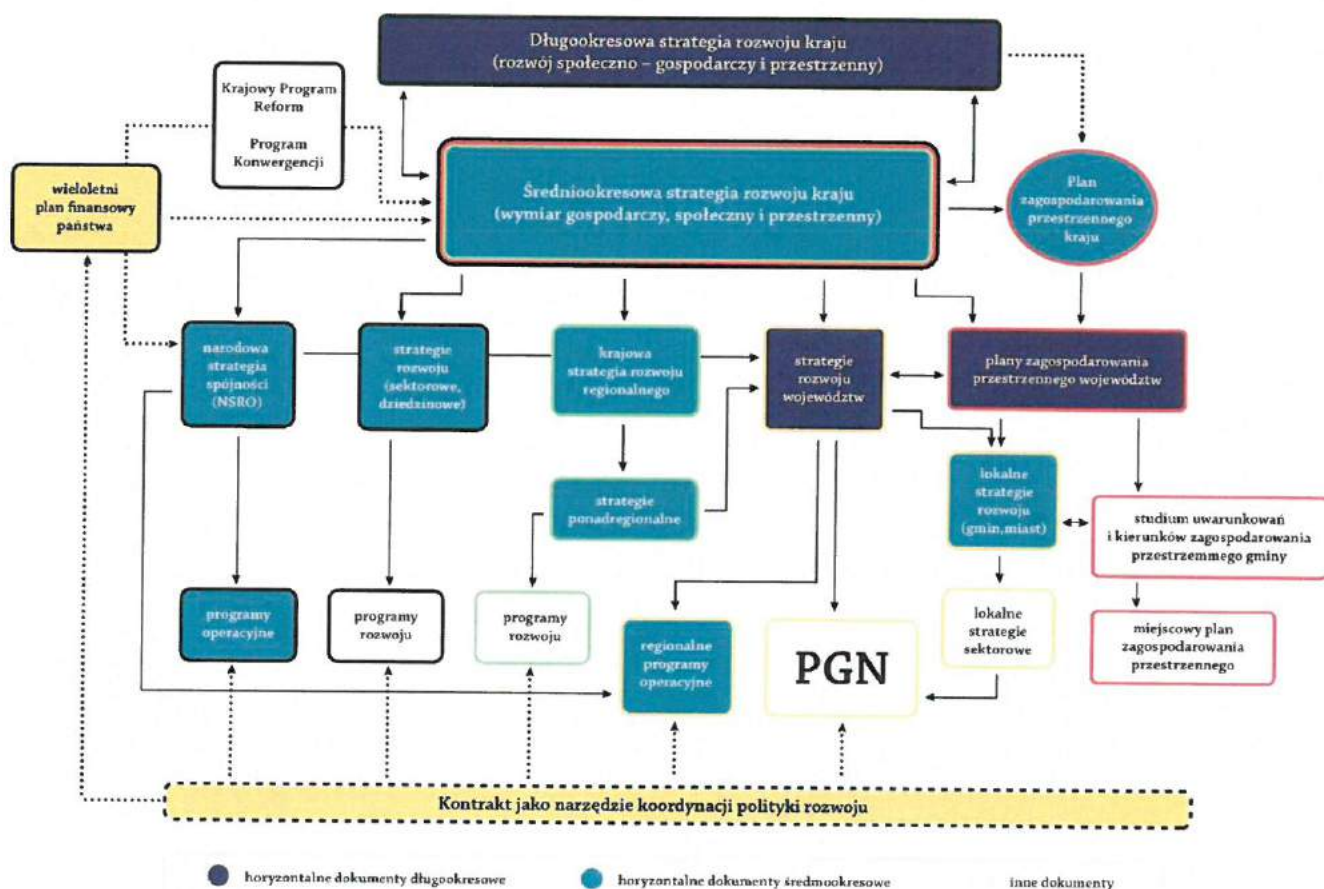
Działania, które będzie realizować gmina przyniosą następujące efekty w stosunku do roku bazowego:

Tabela. Efekty realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej w roku 2020

redukcja emisji [t] (CO ₂)	ilość wyprodukowanej energii z OZE [MWh]	ilość oszczędzonej energii [MWh]	ilość zużytej energii [MWh]
3 274,34	2910,00	5754,39	34 193,11

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 1 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej w układzie dokumentów strategicznych

Źródło: Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski, 2009

3. UWARUNKOWANIA PRAWNE

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica na lata 2016 – 2020” jest zgodny z wymaganiami NFOŚiGW określonymi z Załączniku nr 9 do Regulaminu Konkursu nr 2/POIiŚ/9.3./2013 – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Szczegółowe zalecenia dotyczące Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Priorytet IX, Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, Działanie 9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej plany gospodarki niskoemisyjnej.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest zgodny z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.594 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz.1232 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2011 r. Nr 94, poz. 551 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 1059, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478)

Cele i założenia „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii – plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Olszanica na lata 2016 – 2020” są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym i regionalnym:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju.
- Umowa Partnerstwa.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego.
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- Krajowa Polityka Miejska do 2020 roku.
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” 2020.
- Polityka Energetyczna Państwa do 2030 roku.
- Krajowy Plan Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych do 2020 roku.
- Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej.

- Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Strategiczny Plan Adaptacji.
- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2000-2020.
- Program ochrony powietrza dla stref województwa Podkarpackiego

Plan jest spójny z następującymi dokumentami Gminy Olszanica:

- Statut Gminy Olszanica Uchwała Nr V/33/2003 Rady Gminy Olszanica z dnia 27 lutego 2003 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszanica, Uchwała Nr VI/36/2015 Rady Gminy Olszanica z dnia 13 marca 2015 r.
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olszanica na lata 2012- 2032.

4. CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWE

Cel strategiczny: transformacja gminy Olszanica w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, poprawę efektywności energetycznej, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i poprawę, jakości powietrza.

Cel szczegółowy 1: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2020 roku, o co najmniej 18,95% w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 2: zwiększenie efektywności energetycznej do 2020 roku o 10,29% w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 3: zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii do 2020 roku do 12,73%

Cel szczegółowy 4: osiągnięcie określonych w Dyrektywie CAFE poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń w powietrzu do roku 2020

Przyjęte cele szczegółowe, służące realizacji celu strategicznego wynikają bezpośrednio z:

- strategii Europa 2020 i dokumentów z niej wynikających, w tym wyznaczonych Polsce celów w zakresie tzw. pakietu energetyczno-klimatycznego (cel 15% udziału OZE);
- Dyrektywy CAFE (i polskiego prawa).

Tak sformułowane cele pozwalają gminie Olszanica na zgłoszenie się do inicjatywy Porozumienia Burmistrzów (Covenant of Mayors), dzięki czemu Gmina może znaleźć się w elitarnej grupie gmin podejmujących dobrowolne zobowiązania w zakresie polityki klimatycznej, z czym będzie się wiązać dodatkowy system wsparcia na szczeblu unijnym. Dla członków Porozumienia Burmistrzów cel 20% redukcji emisji GHG jest celem obligatoryjnym,

natomiast pozostałe nie stanowią formalnego zobowiązania sygnatariusza. Jednak przyjęcie pozostałych celów szczegółowych jest konieczne ze względu na złożoność celu strategicznego (cele szczegółowe realizują elementy celu strategicznego), a także ze względu na konieczność zapewnienia spójności z założeniami do planów gospodarki niskoemisyjnej.

W PGN wskazano obszary istotne ze względu na możliwości realizacji służących osiągnięciu wyznaczonych celów.

5. STAN OBECNY

5.1. Opis ogólny gminy

Gmina Olszanica- gmina wiejska położona w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie leskim. Graniczy gminami: Bircza, Lesko, Solina, Ustrzyki Dolne oraz z położoną w powiecie sanockim gminą Tyrawa Wołowska. Gminę tworzy 8 sołectw:

- Olszanica,
- Orelec,
- Paszowa,
- Rudenka,
- Stefkowa,
- Uherce Mineralne,
- Wańkowa,
- Zwierzyń.

Gmina ma powierzchnię 94 km² i jest najmniejszą gminą powiatu leskiego.

Nazwa	Powierzchnia [km2]
Powiat leski	835
Baligród	158
Cisna	287
Lesko	111
Lesko - miasto	15
Lesko - obszar wiejski	96

Olszanica	94
Solina	185

Obszar Gminy położony jest na pograniczu Bieszczadów i Pogórza Przemyskiego. Teren Gminy charakteryzuje się wybitnymi walorami przyrodniczymi, które objęte są ochroną, są to: Park Krajobrazowy Gór Słonnych oraz Wschodniobeskidzki Park Chronionego Krajobrazu.

Gmina znajduje się w jednym z bardziej atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym regionów w kraju.

Mapa 1. Gmina Olszanica

Źródło: www.google.maps.pl

Tabela 1. Struktura powierzchni gminy według kierunków wykorzystania w roku 2014

		Powierzchnia [ha]
powierzchnia ogółem		9 354
powierzchnia lądowa		9 234
użytki rolne	razem	3 188
	grunty orne	1 870
	sady	14
	łąki trwałe	191
	pastwiska trwałe	966
	grunty rolne zabudowane	135

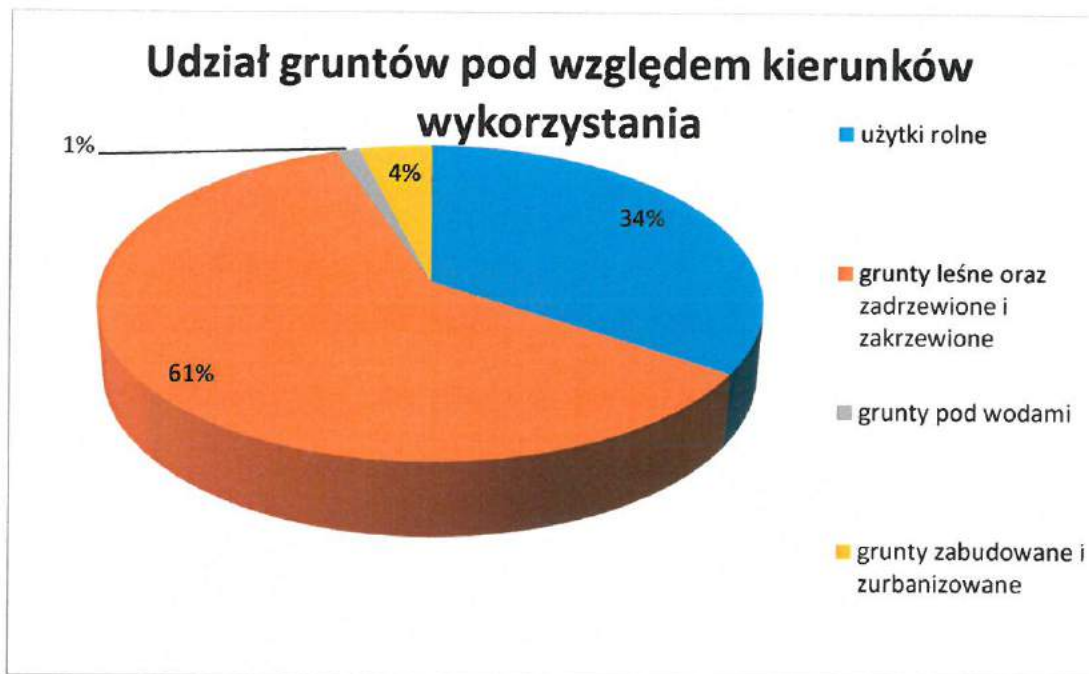
	grunty pod stawami	9
	grunty pod rowami	3
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	razem	5 649
	lasy	5 190
	grunty zadrzewione i zakrzewione	459
grunty pod wodami	razem	120
	grunty pod wodami morskimi wewnętrznymi	0
	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	115
	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	5
grunty zabudowane i zurbanizowane	razem	376
	tereny mieszkaniowe	22
	tereny przemysłowe	10
	tereny inne zabudowane	31
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	0
	tereny rekreacji i wypoczynku	10
	tereny komunikacyjne - drogi	234
	tereny komunikacyjne - kolejowe	68
	tereny komunikacyjne - inne	0
	użytki kopalne	1
użytki ekologiczne		0
nieużytki		9
tereny różne		12

Źródło: GUS

Przeważająca część powierzchni Gminy Olszanica zagospodarowana jest jako tereny leśne, zadrzewione i zakrzewione (61%). Około 1/3 powierzchni Gminy to użytki rolne. Najmniejszy udział w strukturze gruntów mają tereny pod wodami (1%) oraz obszary zabudowane i zurbanizowane (4%).

Wykres 1. Podział gruntów ze względu na kierunki wykorzystania w 2014 roku

Źródło: GUS

5.2. Demografia

Według danych GUS, pod koniec 2015 roku liczba ludności w gminie Olszanica wyniosła 49980 mieszkańców, z czego 49,28% stanowili mężczyźni, a 50,72% kobiety (współczynnik feminizacji wyniósł 103). Gęstość zaludnienia w 2015 roku to 53 osoby/km², natomiast przyrost naturalny osiągnął wskaźnik -15. Saldo migracji w Gminie, po uzyskaniu dodatniego wyniku w 2013 roku, w roku 2014 ponownie osiągnęło wskaźnik ujemny i wyniósł on, podobnie jak wskaźnik przyrostu naturalnego -15.

Największy udział w strukturze społeczeństwa pod względem możliwości produkcyjnych mają osoby w wieku produkcyjnym, które stanowią zdecydowaną większość (68,1%) ludności Gminy Olszanica. Osoby w wieku przedprodukcyjnym mają najmniejszy udział w strukturze ludności Gminy i stanowią 13,8%, pozostała część społeczeństwa (18,1%) to osoby w wieku poprodukcyjnym.

Prognozy dla liczebności społeczeństwa sporządzane są dla poziomu powiatu. W przypadku powiatu leskiego przewidywany jest ciągły spadek ludności, szczególnie w wieku przedprodukcyjnym, przy równoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Ludność wg grup wieku i płci

Ludność/ grupa wiekowa	2013	2014	2015	Ludność/ grupa wiekowa	2013	2014	2015
	ogółem				0-4		
ogółem	5 005	4 994	4 998	ogółem	247	233	215
mężczyźni	2 487	2 479	2 463	mężczyźni	121	106	102
kobiety	2 518	2 515	2 535	kobiety	126	127	113
05-09				10-14			
ogółem	216	232	238	ogółem	271	239	237
mężczyźni	116	123	129	mężczyźni	134	125	123
kobiety	100	109	109	kobiety	137	114	114
15- 19				20-24			
ogółem	323	306	305	ogółem	391	387	383
mężczyźni	165	155	147	mężczyźni	208	205	207
kobiety	158	151	158	kobiety	183	182	176
25-29				30-34			
ogółem	417	405	402	ogółem	402	416	419
mężczyźni	212	211	197	mężczyźni	201	201	209
kobiety	205	194	205	kobiety	201	215	210
35-39				40-44			
ogółem	402	391	386	ogółem	344	353	369
mężczyźni	200	193	192	mężczyźni	189	194	191
kobiety	202	198	194	kobiety	155	159	178
45-49				50-54			
ogółem	357	355	348	ogółem	307	311	312
mężczyźni	180	173	174	mężczyźni	158	168	164
kobiety	177	182	174	kobiety	149	143	148
55-59				60-64			
ogółem	339	343	340	ogółem	286	278	287
mężczyźni	175	181	178	mężczyźni	135	131	139
kobiety	164	162	162	kobiety	151	147	148
65-69				70-74			
ogółem	207	239	252	ogółem	160	160	149
mężczyźni	104	111	116	mężczyźni	62	75	67
kobiety	103	128	136	kobiety	98	85	82
75-79				80-84			

ogółem	149	151	160	ogółem	115	122	124
mężczyźni	71	63	62	mężczyźni	37	45	46
kobiety	78	88	98	kobiety	78	77	78
85 i więcej							
ogółem	72	73	72				
mężczyźni	19	19	20				
kobiety	53	54	52				

Źródło: GUS

Tabela 3. Ludność

Ludność na 1 km ²				
2011	2012	2013	2014	2015
54	53	54	53	53
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców				
2011	2012	2013	2014	2015
4,0	-6,8	2,8	-2,2	0,8
Kobiety na 100 mężczyzn				
2011	2012	2013	2014	2015
100	101	101	101	103

Źródło: GUS

Tabela 4. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w latach 2011- 2015

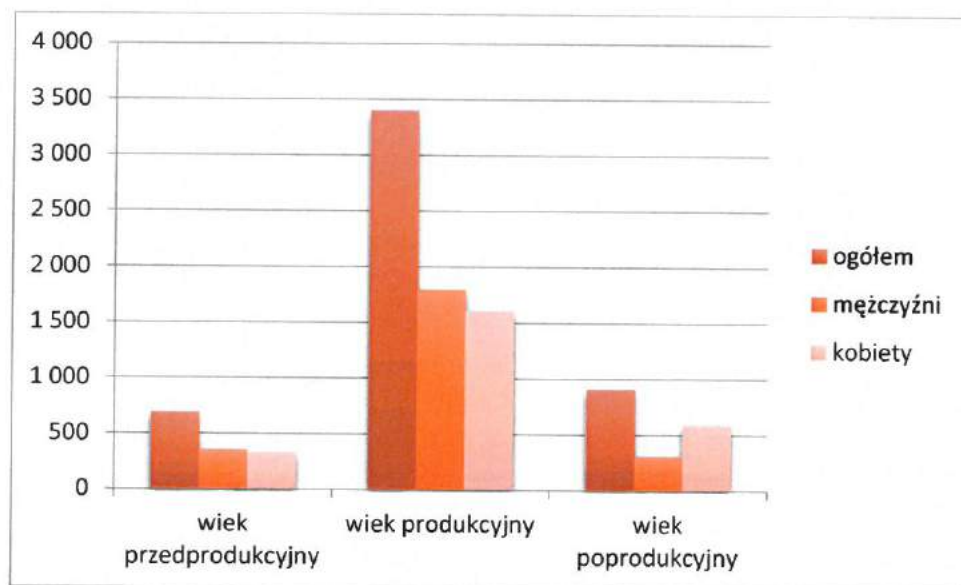
2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem														
ogółem					mężczyźni					kobiety				
5 025	4 991	5 005	4 994	4 998	2 518	2 486	2 487	2 479	2 463	2 507	2 505	2 518	2 515	2 535
w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej														
ogółem					mężczyźni					kobiety				
766	731	734	704	690	384	369	371	354	354	382	362	363	350	336
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni														
ogółem					mężczyźni					kobiety				
3 443	3 435	3 417	3 398	3 403	1 857	1 829	1 823	1 812	1 798	1 586	1 606	1 594	1 586	1 605
w wieku poprodukcyjnym														

ogółem					mężczyźni					kobiety				
816	825	854	892	905	277	288	293	313	311	539	537	561	579	594

Źródło: GUS

Wykres 2. Podział ludności ze względu na płeć i grupy ekonomiczne w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

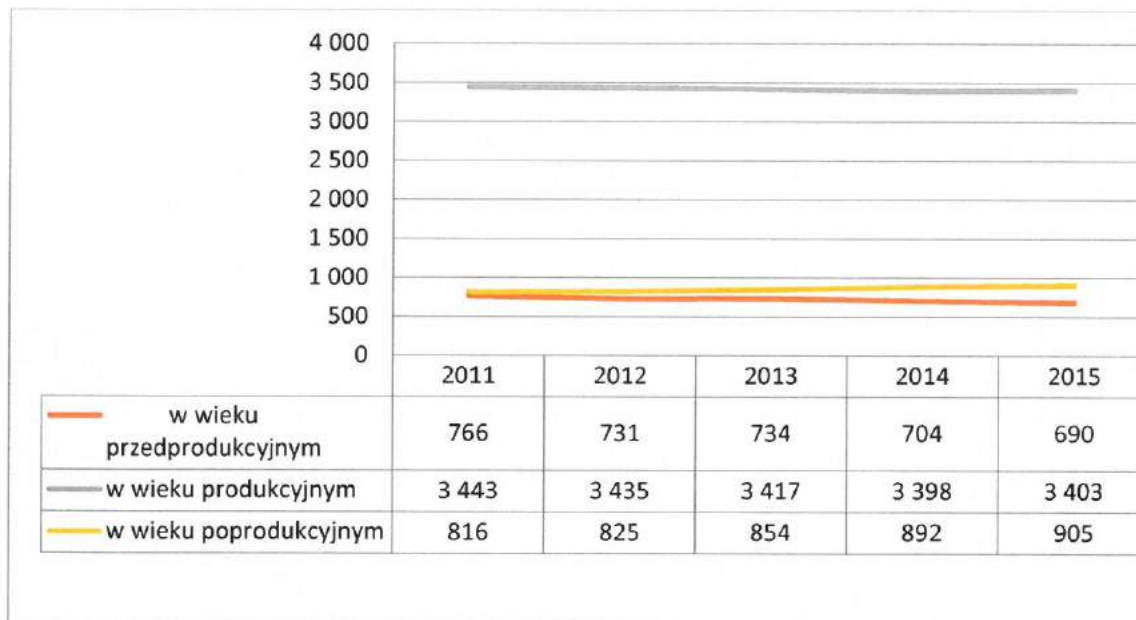
Tabela 5. Migracje

saldo migracji					saldo migracji na 1000 osób					saldo migracji zagranicznych na 1000 osób				
2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
-24	-10	14	-15	b.d.	-4,8	-2	2,8	-3	b.d.	-0,2	0	0,6	1	b.d.

Źródło: GUS

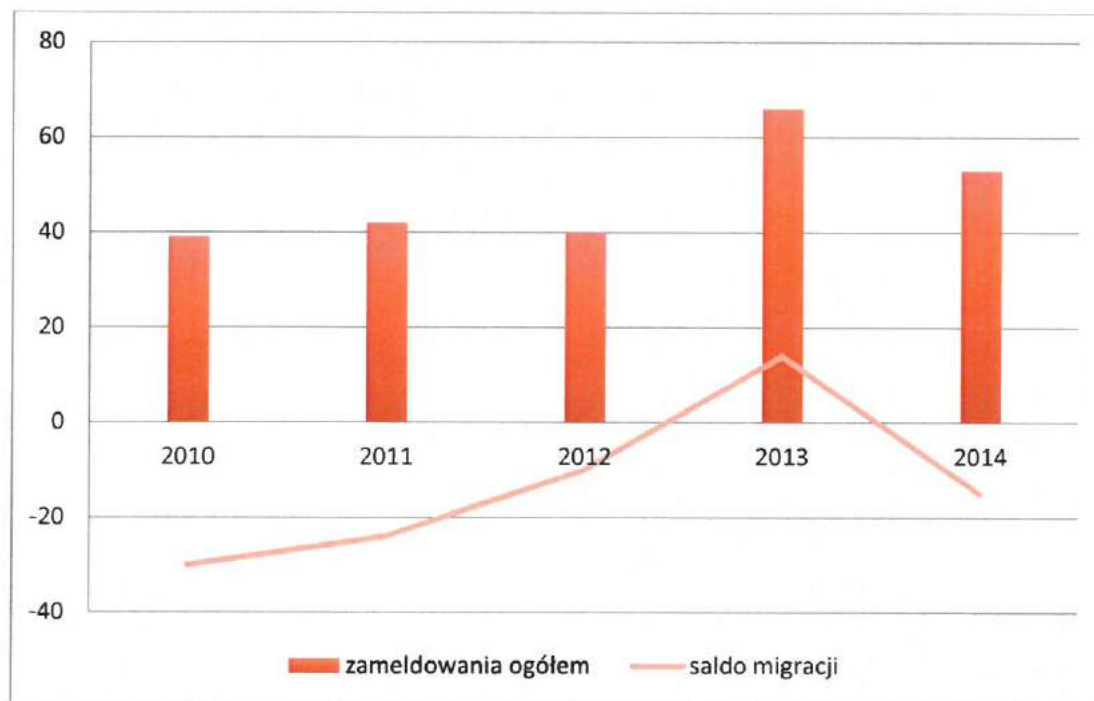

Wykres 3. Podział ludności ze względu na grupy produkcyjne w latach 2011-2015 na terenie Gminy Olszanica

Źródło: GUS

Wykres 4. Zameldowania i saldo migracji w latach 2010 – 2014 w Gminie Olszanica

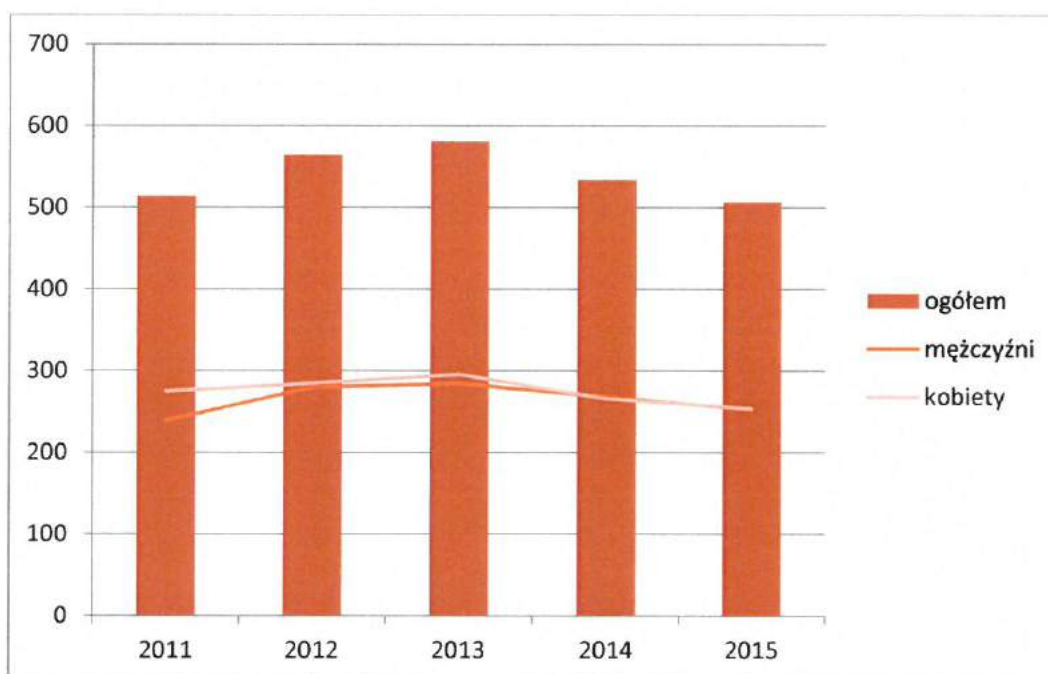
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przedstawione dane ukazują niekorzystną tendencję w strukturze wiekowej społeczeństwa gminy Olszanica. Widoczna jest tendencja do starzenie się społeczeństwa. W stosunku do lat

poprzednich można zaobserwować spadek liczebności grupy w wieku przedprodukcyjnym, przy równoczesnym wzroście grupy poprodukcyjnej. W skutek ujemnego przyrostu naturalnego można wnioskować o dalszym spadku liczebności grupy w wieku produkcyjnym. Niekorzystny wpływ na strukturę wiekową społeczeństwa ma również wpływ ujemne saldo migracji. Przewidywane niekorzystne zmiany w strukturze wiekowej społeczeństwa mogą mieć wpływ na rozwój gospodarczy gminy, co będzie przekładało się na trudne do oszacowania zmiany gospodarcze rzutujące na poziom emisji.

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani na terenie Gminy Olszanica w latach 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bezrobocie w gminie sięga 10% (507 osób). Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 16,8% dla kobiet oraz 14,8% dla mężczyzn. Dane Głównego Urzędu Statystycznego ukazują jednoznacznie tendencję spadkową stopnia bezrobocia w Gminie Olszanica na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem [%]				
15,9	17,4	18,0	16,7	15,7
Mężczyźni [%]				
13,7	16,1	16,5	15,6	14,8

Kobiety [%]				
18,5	18,8	19,7	17,9	16,8

Źródło: GUS

5.3. Sytuacja gospodarcza

Na terenie gminy Olszanica w 2015 r. zarejestrowanych było 408 podmiotów gospodarczych., z czego zdecydowana większość (96,81%) to podmioty prywatne. Jedynie 3,19 % podmiotów gospodarczych należy do sektora publicznego. Na obszarze Gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (98%), zaledwie 2% przedsiębiorstw zatrudnia od 10 do 49 pracowników. Wskaźnik przedsiębiorczości tj. liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2015 r. wyniósł 65 i jest niższy niż średnia dla województwa podkarpackiego (76,3) oraz średnia krajową (107,1). Na terenie gminy rozwija się przede wszystkim handel detaliczny, budownictwo oraz działalność związana z pozyskiwaniem i przetwarzaniem drewna.

Tabela 5. Podział podmiotów gospodarczych według grup działalności w Gminie Olszanica w 2015 r

ogółem	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	pozostała działalność
409	26	105	278

Źródło: opracowano na podstawie danych GUS

Tabela 7. Liczebność podmiotów w wybranych sekcjach wg PKD w Gminie Olszanica w 2015r.

Sekcja według PKD 2007		Liczba podmiotów
	ogółem	409
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	26
B	Górnictwo i wydobywanie	1
C	Przetwórstwo przemysłowe	46
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, [arę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0
F	Budownictwo	57
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	97
H	Transport, gospodarka magazynowa	23
I	Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	22
J	Informacja i komunikacja	7
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	13
O	Administracja publiczna i obrona narodowa	11
P	Edukacja	16
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16

R	Działalność związana z kulturą i rekreacją	12
S	Pozostała działalność usługowa	18

Źródło: opracowano na podstawie danych GUS

Główny Urząd Statystyczny nie oblicza wskaźnika produktu krajowego brutto na mieszkańca w odniesieniu do gminy. Obliczono jednak wskaźnik PKB dla całego podregionu krośnieńskiego (według cen bieżących). Wskaźnik ten w 2013 r. miał wartość 25 923 zł.

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki

Wskaźnik \ Rok	2011	2012	2013	2014	2015
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	750	777	813	831	818
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	73	74	92	92	62
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	71	56	40	70	76
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	75	78	81	83	82
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	59	63	65	67	65
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	9,2	9,6	10,1	10,4	10,1
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	5,17	5,21	5,00	4,81	5,00
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	52	52	50	48	50
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	114	114	142	144	96
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	9,5	7,2	4,9	8,4	9,3
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	0,00	2,70	10,87	2,17	6,45
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	2,70	2,70	2,17	4,35	3,23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

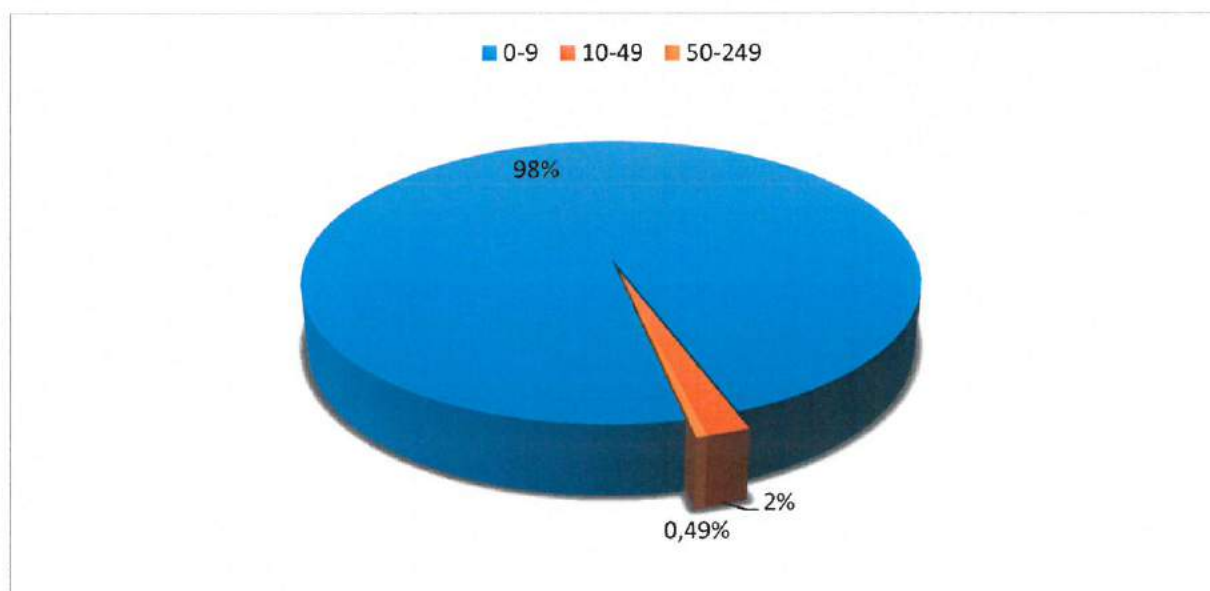

Tabela9. Podmioty gospodarki narodowej- podział według klas wielkości

2011	2012	2013	2014	2015
ogółem				
377	388	407	415	409
0 - 9				
359	375	397	405	399
10 - 49				
16	11	8	8	8
50 - 249				
2	2	2	2	2
250 - 999				
0	0	0	0	0

Źródło: GUS

Wykres 6. Podmioty w Gminie Olszanica- podział według klas wielkości

Źródło: GUS

5.4. Budownictwo, mieszkalnictwo, rozwój przestrzenny

Gospodarka mieszkaniowa. Według danych GUS na zasoby mieszkaniowe Gminy Olszanica w 2015 r. składało się 1157 budynków mieszkalnych. Przeciętna wielkość użytkowa jednego mieszkania wynosi 89,3 m². Natomiast średnia powierzchnia przypadająca na 1 osobę to 22,9 m².

Na terenie gminy można zaobserwować ciągły rozwój gospodarki mieszkaniowej. W 2015 roku do użytku oddano 13 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 1 474 m². Wszystkie spośród realizowanych inwestycji są inwestycjami indywidualnymi, realizowanymi na użytek własny inwestora.

Gmina Olszanica dysponuje jednym mieszkaniem socjalnym o powierzchni 47 m².

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe- wskaźniki

	2011	2012	2013	2014
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	87,9	88,4	88,8	89,3
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	22	22,4	22,6	22,9
mieszkania na 1000 mieszkańców	249,8	253,7	254,7	256,9
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,41	4,42	4,44	4,46
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	4	3,94	3,93	3,89
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,91	0,89	0,88	0,87

Źródło: GUS

Tabela 11. Budownictwo mieszkaniowe- mieszkania oddane do użytkowania

2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem														
mieszkania					izby					powierzchnia użytkowa				
11	13	10	12	13	74	72	72	79	77	1 580	2 014	1 465	1 758	1 474
indywidualne														
mieszkania					izby					powierzchnia użytkowa				
11	13	10	12	13	74	72	72	79	77	1 580	2 014	1 465	1 758	1 474
indywidualne - realizowane z przeznaczeniem na użytek własny inwestora														
mieszkania					izby					powierzchnia użytkowa				
-	-	10	12	13	-	-	72	79	77	-	-	1 465	1 758	1 474

Źródło: GUS

5.5. Energetyka

Ciepłownictwo

Stan istniejący

Na terenie Gminy dominują indywidualne źródła ciepła, w których podstawowym paliwem jest biomasa. Źródła zaopatrzenia w ciepło budynków gminnych przedstawia Tabela 12.

Tabela 12. Zaopatrzenie w ciepło budynków użyteczności publicznej w gminie Olszanica

Obiekt/nazwa jednostki	Adres obiektu	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Rodzaj paliwa zasilającego instalację c.o.
Świetlica Wiejska Paszowa	Paszowa 153	202	Biomasa
Wańkowa Świetlica Wiejska	Wańkowa 68	310	Biomasa
Wańkowa Budynek byłej szkoły	Wańkowa 17	796	Biomasa
Olszanica Dom Ludowy	Olszanica 663	225	Biomasa
Olszanica OSP i Biblioteka	Olszanica 146	630	Biomasa
Urząd Gminy Olszanica	Olszanica 670	339	Ekogroszek
Olszanica Szkoła	Olszanica 197	2956	Olej opałowy
Olszanica ujęcie wody	Olszanica 265	120	Ekogroszek
Stefkowa Budynek byłej szkoły	Stefkowa 140	892	Biomasa
Stefkowa Świetlica Wiejska	Stefkowa 301	372	Biomasa
Uherce Mineralne Świetlica Wiejska	Uherce Mineralne 285	1096	Gaz ziemny
Uherce Mineralne Szkoła Duża	Uherce Mineralne 279	2021	Gaz ziemny
Uherce Mineralne Szkoła Mała	Uherce Mineralne 284	638	Gaz ziemny
Uherce Mineralne Remiza	Uherce Mineralne 389	123	Biomasa
Uherce Mineralne Budynek „Szarota”	Uherce Mineralne 227	382	Energia elektryczna
Rudenka Świetlica Wiejska	Rudenka 73	362	Biomasa
Rudenka budynek Schroniska	Rudenka 175	185	Olej opałowy

Orelec Świetlica Wiejska	Orelec 128	274	Biomasa
Orelec Budynek szkoły	Orelec 109	465	Olej opałowy
Zwierzyń Budynek Świetlicy Wiejskiej	Zwierzyń 119	255	Biomasa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Olszanica

Elektroenergetyka

Stan istniejący

Na terenie Gminy Olszanica odbiorcy energii przyłączeni do sieci średniego napięcia zasilani są z sieci 15 kV (linie 15 kV Lesko- Ustrzyki Dolne, Lesko- Tyrawa Wołoska, Ustrzyki Dolne- Lesko, Ustrzyki dolne- Wańkowa, Ustrzyki Dolne- Arłamów, Solina Wodociągi- Lesko).

Ponadto przez teren Gminy przebiegają linie 30 kV Sanok- Lesko- Myczkowce, Sanok- Myczkowce, Myczkowce- Myczków, Myczkowce- Cisna- Myczków oraz linia 15 kV Myczkowce- Solina.

Linie magistralne posiadają rezerwy mocy umożliwiające zasilanie istniejących i przyszłych odbiorców na terenie Gminy Olszanica.

Tabela 13. ilość dostarczonej energii w latach 2011- 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba odbiorców [szt.]	2173	2200	2215	2229	2244
Dostarczona energia [MWh]	6192,6	6581,2	6372,2	6121,0	5837,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PGE Dystrybucja Sp. z o.o.

Przez obszar gminy przebiegają następujące linie wysokiego napięcia;

- Sanok- Bircza (na terenie gminy dł. Ok. 8,8 km),
- Sanok- Ustrzyki Dolne (na terenie gminy : dł. Ok. 9,9 km),
- Solina- Lesko (na terenie gminy: dł. Ok. 7,5 km).

Obszar gminy Olszanica jest zasilany z następujących stacji elektroenergetycznych (GPZ):

- stacja 110/15 kV GPZ Lesko (2x10 MVA),
- stacja 110/15 kV GPZ Ustrzyki Dolne (2x16 MVA),
- rozdzielnia sieciowa 30 kV Myczkowce (2,5 MVA).

Stacje jw. Posiadają rezerwy mocy.

Długość sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Olszanica (bez linii SN i nN będących na majątku odbiorców):

- Linie 30 kV- 17,1 km, w tym:
 - napowietrzne: 16,6 km,

- kablowe: 0,5 km,
- Linie 15 kV- 56,7 km, w tym:
 - napowietrzne: 55,2 km,
 - kablowe: 1,5 km,
- Linie nN- 82,8 km, w tym:
 - napowietrzne: 73 km,
 - kablowe: 9,8 km.

Na terenie Gminy Olszanica znajduje się 69 stacji transf. SN/nN będących na majątku PGE Dystrybucja Rzeszów S.A. Oddział Rzeszów oraz 4 stacje transf. SN/nN będące na majątku odbiorców.

Sumaryczna moc transformatorów zainstalowanych w stacjach SN/nN będących na majątku PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów wynosi 8,74 MVA.

Sumaryczna moc transformatorów zainstalowanych w stacjach SN/nN będących na majątku odbiorców wynosi 0,69 MVA.

Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane za względu na ich stan techniczny.

Zamierzenia inwestycyjne PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów na obszarze Gminy Olszanica, ujęte w obecnie obowiązującym „Planie Rozwoju na lata 2014- 2019 w zakresie zaspokojenie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE Dystrybucja S.A.”

a) W zakresie sieci 110 kV:

- modernizacja linii 110 kV Sanok- Ustrzyki Dolne na odcinku od GPZ Ustrzyki Dolne do miejsca przyłączenia GPZ Zastaw (o łącznej długości 27 km)- dostosowanie do pracy przewodów roboczych w temperaturze +80°C- zadanie zrealizowane;

b) W zakresie budowy, przebudowy bądź modernizacji sieci średniego i niskiego napięcia:

- przebudowa linii napowietrznych nN (dł. 1,4 km) w miejscowości Olszanica zasilanych ze stacji transf. Olszanica 1 i 3,
- przebudowa linii napowietrznej SN 30 kV relacji Sanok- Lesko- Myczkowce (dł. 20,1 km) na odcinakach od GPZ Sanok do słupa na 113 oraz od słupa nr 121 do RS 30 kV Myczkowce (wymiana izolacji),
- przebudowa linii napowietrznej SN 15 kV relacji Lesko- Ustrzyki Dolne odgałęzienie Rudenka na odcinku od słupa nr 79 do stacji transf. Rudenka 2 Las (dł. 1,4 km),

- linia napowietrzna SN 15 kV relacji Ustrzyki Dolne- Wańkowa na odcinku od słupa nr 121 do stacji transf. Olszanica 10 Działy- przebudowa linii napowietrznej na odcinku o dł. 1 km oraz przebudowa linii napowietrznej na linię kablową na odcinku o dł. 1,5 km,
- przebudowa 2 stacji transf. SN/nN (Rudenka 1 i 3 w miejscowości Rudenka).

c) W zakresie przyłączy:

Gmina	Nazwa obiektu przyłączonego	Grupa przył.	Przyłącza		Rozbudowa sieci		
			napow. [km]	kabl. [km]	st. transf. [szt.]	LSN napow./kabl. [km]	InN napow./kabl. [km]
Olszanica	Przyłączenie odbiorców	IV,V	0,9	7,6	1	1,0	1,9

Źródło: PGE Dystrybucja Sp. z o.o.

Tabela 14. wnioski o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Olszanica

	Liczba wniosków o określenie warunków przyłączenia [szt.]				
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Odbiorcy nN	24	28	17	28	37
Odbiorcy SN	1	0	0	2	1
Producenci nN	0	0	0	0	0
Producenci SN	0	0	0	0	0
Prosumenci nN	0	0	0	0	0
Prosumenci SN	0	0	0	0	0

Źródło: PGE Dystrybucja Sp. z o.o.

Na terenie Gminy w miejscowościach Olszanica, Orelec oraz Paszowa zlokalizowane są mikroinstalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy przyłączeniowej 0,01735 MW.

Sieć gazowa

Stan istniejący

Obecnie źródłem gazu dla Gminy Olszanica jest gazociąg średniego ciśnienia zlokalizowany w miejscowości Glinne zasilany ze stacji gazowej red-pod I-go stopnia w Lesku do której gaz dostarczany jest gazociągiem wysokiego ciśnienia DN200 PN63 relacji Tyrawa Solna- Lesko.

Istniejący system gazowniczy na terenie Gminy Olszanica zapewnia w 100% obecne zapotrzebowanie na paliwo gazowe istniejących odbiorców, posiada również rezerwy przepustowości umożliwiające zarówno rozbudowę systemu sieci rozdzielczej jak również rezerwy przepustowości umożliwiające zarówno rozbudowę systemu sieci rozdzielczej jak również przyłączanie nowych odbiorców do istniejących gazociągów dystrybucyjnych.

Na terenie gminy z gazu korzysta niecały 1% mieszkańców.

Tabela 15. odsetek ludności korzystający z instalacji gazowej na terenie Gminy Olszanica

Ludność korzystająca z instalacji gazowej [%]				
2011	2012	2013	2014	2015
0,5	0,3	0,6	0,9	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Stan sieci gazowych na terenie Gminy Olszanica jest bardzo dobry z uwagi na lata w których została ona wybudowana co zapewnia bezpieczeństwo zarówno dostaw gazu jak również bezpieczeństwo publiczne. Zagrożenia występujące w sytuacjach awaryjnych likwidowane są przez służby Pogotowia Gazowego pełniącego całodobową służbę. Dzięki nowoczesnym systemom komunikacyjnym działania te podejmowane są maksymalnie szybko bez zbędnej zwłoki co ma bezpośrednie przełożenie na czas występującego ewentualnie zagrożenia i usuwania awarii.

Gaz dostarczany bezpośrednio do odbiorców na terenie Gminy Olszanica, rozprowadzany jest za pomocą sieci gazowych średniego ciśnienia, natomiast redukcja ciśnienia gazu do ciśnienia niskiego (wymaganego w miejscu dostawy dla odbiorcy) następuje na indywidualnych układach redukcyjno- pomiarowych zlokalizowanych u odbiorców na przyłączach gazowych.

Tabela 16. Charakterystyka zaopatrzenia gminy w gaz

wyszczególnienie				2011	2012	2013	2014	2015
Długość gazociągów bez czynnych przyłączy gazowych	Ogółem		W metrach	4221	3987	3862	3862	2980
	Według podziału na ciśnienia	Niskie (do 10 kPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 Mpa włącznie)		4221	3987	3862	3862	2980
		Podwyższone średnie (powyżej 0,5 MPa do 1,6 MPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Wysokie (powyżej 1,6 MPa do 10 MPa włącznie)		0	0	0	0	0
Czynne przyłącza gazowe	Ogółem		W sztukach	15	14	12	11	6
	W tym: do budynków mieszkalnych			11	10	8	8	4
	Według podziłu na ciśnienia	Niskie (do 10 kPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 Mpa włącznie)		15	14	12	11	6
		Podwyższone średnie (powyżej 0,5 MPa do 1,6 MPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Wysokie (powyżej 1,6 MPa do 10 MPa włącznie)		0	0	0	0	0
		ogółem	W metrach	370	367	344	324	253
	Według podziału na ciśnienia	Niskie (do 10 kPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 Mpa włącznie)		370	367	344	324	253
		Podwyższone średnie (powyżej 0,5 MPa do 1,6 MPa włącznie)		0	0	0	0	0
		Wysokie (powyżej 1,6 MPa do 10 MPa włącznie)		0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie na podstawie danych Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.

Obszar Gminy Olszanica zgazyfikowany jest w niewielkim zakresie. Sieć gazowa w chwili obecnej zlokalizowana jest wyłącznie w miejscowości Uherce Mineralne. Na obszarach gdzie w chwili obecnej brak jest sieci gazowej system gazowniczy może być rozbudowany w miarę

potrzeb, przy założeniu, że spełnione będą warunki opłacalności ekonomicznej takiej rozbudowy. W chwili obecnej trwają przygotowania do dalszej rozbudowy sieci gazowej na terenie Gminy Olszanica.

Łączna długość istniejącej sieci gazowej na terenie Gminy Olszanica wynosi 4,22 km, łączna długość przyłączy gazowych wynosi 370 m, co stanowi 15 sztuk przyłączy.

System gazowniczy na terenie Gminy Olszanica przedstawia mapa 2.

Wszelkie działania podejmowane obecnie przez Zakład w Jaśle w zakresie rozwoju i modernizacji sieci gazowej na terenie Gminy Olszanica mają na celu zagwarantowanie właściwego stanu technicznego infrastruktury gazowniczej, zagwarantowanie pewności i bezpieczeństwa dostaw gazu oraz możliwości dalszego rozwoju sieci gazowych w celu przyłączenia nowych odbiorców.

Nowe sieci gazowe rozdzielcze średniego ciśnienia budowane są z rur polietylenowych odpowiedniej klasy co gwarantuje ich długoletnią i bezawaryjną eksploatację a jednocześnie komfort i bezpieczeństwo użytkowników gazu.

Planowane inwestycje

Rozbudowa sieci gazowej na terenie miejscowości Olszanica i Uherce Mineralne została przedstawiona do tworzonego obecnie Planu Inwestycyjnego na lata 2017- 2019. W ramach tej rozbudowy przewiduje się budowę około 13 km sieci gazowej oraz około 4,9 km przyłączy gazu na terenie miejscowości Olszanica i Uherce Mineralne.

5.6. Odnawialne źródła energii

Obecnie przeważająca ilość zapotrzebowania na energię pierwotną pokrywana jest z konwencjonalnych źródeł energii, a więc z węgla kamiennego, brunatnego ropy naftowej i gazu ziemnego, a więc konieczność wykorzystania alternatywnych źródeł energii wynika głównie z potrzeby ograniczenia szkodliwych produktów spalania pierwotnych nośników. Do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii zalicza się, niezależnie od parametrów technicznych źródła, energię elektryczną lub ciepłą pochodzącą ze źródeł odnawialnych, w szczególności:

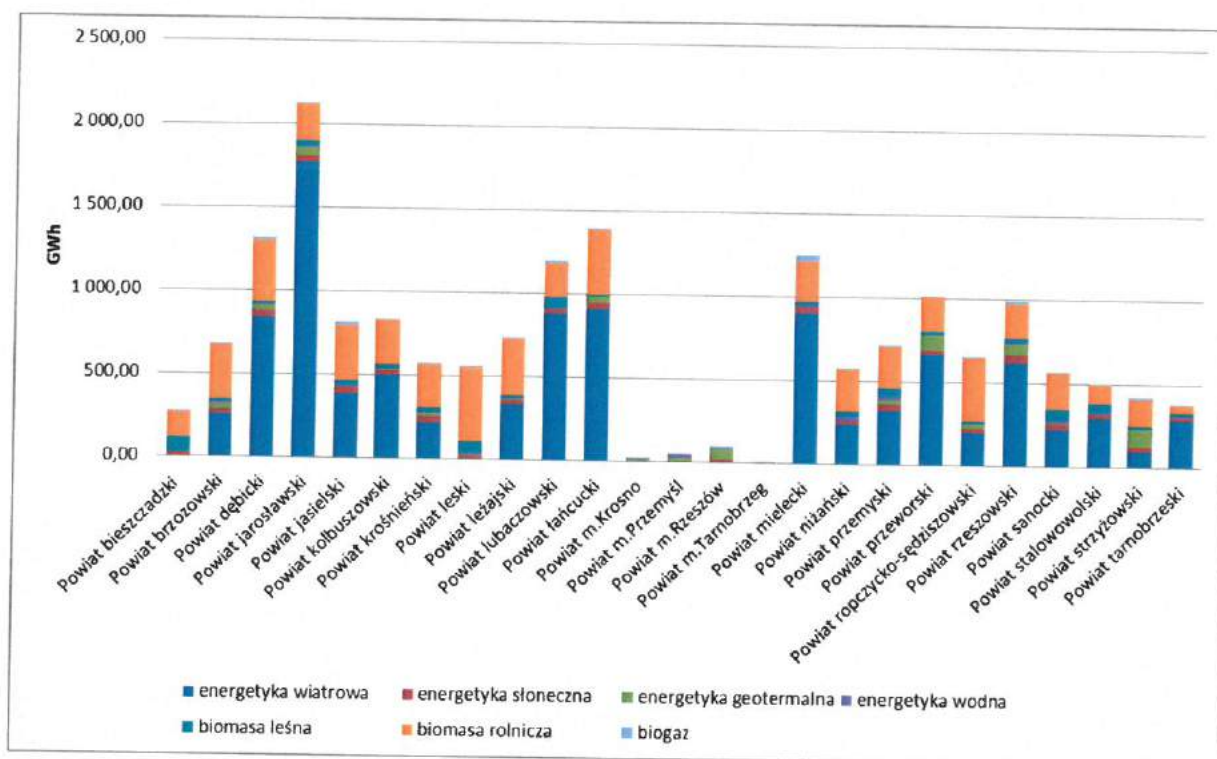
- z energii wodnej (elektrownie wodne o mocy mniejszej niż 5 MW);
- z energii wiatru (elektrownie wiatrowe);
- z biomasy (elektrownie/elektrociepłownie na biomasę stałą, biogazownie: rolnicze, w oczyszczalniach ścieków, na wysypiskach odpadów, elektrociepłownie spalające odpady komunalne);
- z energii słonecznej (ogniwa fotowoltaiczne, kolektory słoneczne);
- ze źródeł geotermalnych (źródła wysokiej entalpii – ciepłownie geotermalne i źródła niskiej entalpii – pompy ciepła).

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez GUS w 2014 roku produkcje energii z odnawialnych nośników była na poziomie 459,8 GWh, co stanowi 23% całkowitej wielkości wytworzonej na terenie województwa energii.

Potencjały poszczególnych OZE w podziale na powiaty wraz z rekomendowanymi kierunkami rozwoju przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Całkowity potencjał techniczny OZE dla sektora energetycznego w powiatach województwa podkarpackiego

Źródło: Wojewódzki Program Rozwoju OZE dla Województwa Podkarpackiego

5.6.1. Energetyka wodna

W powiecie leskim ogólny potencjał techniczny energetyki wodnej jest wysoki. Przykładem wykorzystania jest Zespół Elektrowni Wodnych Solina-Myczkowce S.A.

Mapa 3 Potencjał techniczny energetyki wodnej w powiecie leskim

Źródło: Wojewódzki Program Rozwoju OZE dla Województwa Podkarpackiego

Natomiast oszacowany potencjał energetyki wodnej dotyczący wód płynących jest na poziomie nieprzekraczającym 1 MW. Rozwój energetyki wodnej w województwie podkarpackim jest w istotny sposób uzależniony od występujących ograniczeń przyrodniczych.